

2009-02-02

Dnr Af-2008/174840

Socialdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Remissvar på betänkandet Möjlighet att leva som andra – Ny lag om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning (SOU 2008:77)

Arbetsförmedlingens yttrande begränsas i huvudsak till utredningens bedömningar och förslag i kapitel 7.5 Sysselsättning som direkt eller indirekt berör Arbetsförmedlingens verksamhet.

Sammanfattning

- Utredningen föreslår att förutsättningen för att beviljas daglig verksamhet är att den enskilde ska vara beviljad aktivitets- eller sjukersättning enligt lagen (1962:318) om allmän försäkring. Arbetsförmedlingen vill uppmärksamma på att förslaget kan få konsekvenser för vissa unga med funktionshinder som kan ha behov av daglig verksamhet.
- Arbetsförmedlingen ser positivt på att målgruppen personer med psykiska funktionshinder föreslås omfattas av daglig verksamhet.
- Det är bra att Socialstyrelsen får uppdraget att utarbeta riktlinjer för hur den dagliga verksamheten ska utformas så att den blir en förberedelse för arbete.
- Arbetsförmedlingen delar utredningens uppfattning att det är viktigt att den enskildes förutsättningar för arbete prövas innan daglig verksamhet beviljas, men vill påtala att denna prövning görs redan i samband med att aktivitets- eller sjukersättning beviljas. Den bedömning som görs vid detta tillfälle bör också kunna ligga till grund för beslutet om daglig verksamhet.
- Det är positivt att den som beviljas daglig verksamhet ska erbjudas en aktivitetsplan som beskriver syftet med insatsen.

- Arbetsförmedlingens uppfattning är att Arbetsförmedlingens resurser främst ska användas för samverkan kring personer som efter arbetsförberedande insatser i daglig verksamhet har ökat sin arbetsförmåga och är beredda att söka arbete.

Arbetsförmedlingen instämmer i utrednings bedömning att tillgång till arbete och annan sysselsättning för personer med funktionsnedsättning är en nyckelfråga för möjligheterna att uppnå det handikappolitiska målet om full delaktighet i samhällslivet. Arbetsförmedlingen, som är sektorsmyndighet med ett samlat ansvar för handikappfrågor inom arbetsmarknadspolitiken, ser positivt på utredningens förslag till utökad målgrupp för daglig verksamhet och att verksamheten får ett tydligt arbetsförberedande innehåll.

Det är viktigt att också utveckla samverkan mellan den dagliga verksamheten och Arbetsförmedlingen så att personer genom arbetsträning och arbetsförberedande insatser ges möjlighet till arbete och egen försörjning. För unga med funktionshinder finns redan ett tydligt uppdrag för Arbetsförmedlingen att samverka med daglig verksamhet i detta syfte. Denna samverkan måste även omfatta vuxna som genom insatser ökat sin arbetsförmåga och bör få pröva sina möjligheter till arbete. Arbetsförmedlingens insatser bör främst riktas till personer som ska lämna daglig verksamhet för arbete.

Utredningen föreslår att förutsättningen för att beviljas daglig verksamhet är att den enskilde ska vara beviljad aktivitets- eller sjukersättning enligt lagen om (1962:318) om allmän försäkring. Arbetsförmedlingen vill uppmärksamma att ett sådant kriterium kan få konsekvenser för vissa unga med funktionshinder. Utredningen Brist på brådska - en översyn av aktivitetsersättning, betänkande SOU 2008:102, föreslår att stödformen aktivitetsersättning ska upphöra. Vår bedömning är att det kommer att finnas grupper av unga med funktionshinder som efter skolan inte är mogna för arbetslivets krav utan kommer att behöva en tids arbetsträning för att senare kunna göra insteg i arbetslivet. Dessa ungdomar skulle behöva just daglig verksamhet med en aktivitetsplan som syftar till att på sikt få arbete och egen försörjning. Det är angeläget att beakta att denna grupp inte ställs utanför möjligheten till den arbetsträning som ska kunna ges i daglig verksamhet.

Arbetsförmedlingen delar utredningens bedömning att det är av stor vikt att personer med psykiska funktionshinder som beviljas aktivitets- och sjukersättning får möjlighet till daglig verksamhet. Denna form av förberedelse för inträde eller återinträde i arbetslivet har saknats för denna målgrupp.

Utredningen föreslår att Socialstyrelsen bör få i uppdrag att utarbeta riktlinjer för hur den dagliga verksamheten ska utformas så att den grupp som står nära arbetsmarknaden får ökade möjligheter till lönearbete. Arbetsförmedlingen ser positivt på detta förslag. Det är angeläget att den

dagliga verksamheten för personer som står närmare arbetsmarknaden får en adekvat sysselsättning och träning som förberedelse för arbetsmarknadens krav.

Utredningens bedömning är att innan daglig verksamhet beviljas ska förutsättningarna för arbete eller annan sysselsättning först prövas. Om kravet för att beviljas daglig verksamhet är att den enskilde är beviljad aktivitets- eller sjukersättning måste också frågan om arbetsförmåga i relation till arbete ha bedömts när någon av dessa förmåner har beslutats. En ansökan om daglig verksamhet i direkt anslutning till ett sådant beslut bör inte föranleda ytterligare utredning om arbetsförmåga. Det är viktigt att ta tillvara den utredning och bedömning som gjorts inför beslutet om aktivitets- eller sjukersättning. Ofta finns en gemensam bedömning från Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. För unga med funktionshinder ska Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och skolan samverka för att inga ungdomar ges aktivitetsersättning utan att först ha bedömt om det finns förutsättningar för arbete. Behov av ny arbetsförmågebedömning kan naturligtvis förekomma i vissa fall om det förflyter längre tid mellan beslut om aktivitets- eller sjukersättning och ansökan om daglig verksamhet.

Förslaget att det ska finnas en aktivitetsplan för den enskildes deltagande i daglig verksamhet är bra. Planering med mål och etappmål är en bra förutsättning för motivation och framtidstro. En sådan plan är också ett bra underlag när det är dags att kontakta Arbetsförmedlingen och planera vidare med inriktning på arbete.

Detta beslut har fattats av Angeles Bermudez-Svankvist, generaldirektör. Ärendet har fördragits av utredare Lisbeth Lidbom, Avdelningen Rehabilitering till arbete. I ärendets beredning har utredare Sylvia Råberg och enhetschef Marianne Lindman deltagit. I den slutliga handläggningen har även avdelningschef Henrietta Stein och biträdande generaldirektör Lena Liljebäck deltagit.

Angela Bermudez-Svankvist

Lisbeth Lidbom